λάδα, ἀλλ' ἀπετέλει προνομιοῦχον ἐπαρχίαν, ἡ δὲ διοίκησίς της ἀνετέθη εἰς γενικὸν διοικητὴν μὲ δύο συμβούλους, ἕνα Χριστιανὸν καὶ ἕνα Μουσουλμάνον. Δὲν ἐδόθη λύσις εἰς τὸ ἄρθρον τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὴν Θρᾴκην, τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς Ἠπείρου. Ἀπεφασίσθη μόνον ἡ Ὑψηλὴ Πύλη νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν διαρρύθμισιν τῶν συνόρων της καὶ εἰς περίπτωσιν ἀσυμφωνίας αἱ Δυνάμεις θὰ ἐπενέβαινον διὰ νὰ διευκολύνουν τὴν συνεννόησιν. Ἀλλὰ δὲν ἦτο εὔκολον νὰ γίνῃ συνεννόησις καὶ δι' αὐτὸ αἱ μεγάλαι Δυνάμεις ἐπραγματοποίησαν εἰδικὴν συνδιάσκεψιν τὴν 16ην Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1880, ἥτις καθώριζεν ἀκριβῶς τὰ σύνορα μὲ παραχώρησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλης τῆς Θεσσαλίας, πλὴν τοῦ Ὀλύμπου. Ἐκ τῆς Ἠπείρου ἐδίδετο μόνον στενὴ λωρὶς, περιοριζομένη εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ Ἀράχθου μὲ μίαν πόλιν, τὴν Ἄρταν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα αἱ ἀποφάσεις τῆς Βερολινείου συνθήκης ἠκούσθησαν παρ' ἐλπίδα μὲ χαρὰν καὶ μεγάλην ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Κουμουνδούρου, ὄχι ὅμως καὶ ἀπὸ τὴν ἀντιπολίτευσιν, τὴν ὁποίαν διηύθυνεν ὁ Χαρίλαος Τρικούπης.

Ἐπηκολούθησε μακρά, ὀξυτάτη καὶ πεισματικὴ πολιτικὴ διαμάχη μεταξὺ τῶν δύο ἀνδρῶν, ἥτις λόγῳ τῆς κακοπιστίας τῆς Τουρκικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ἀδιαφορίας τῆς πλειονότητος τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων καθίστα ἀμφίβολον τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐν Βερολίνῳ ἀποφασισθέντων. Ἐξ ἄλλου δὲν ἐπέτρεπον τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας καὶ αἱ δημιουργηθεῖσαι ἐν τῷ μεταξὺ σφοδρόταται ἀντιθέσεις καὶ ἀντιζηλίαι τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ρωσίας καὶ Γερμανίας, τὰς ὁποίας, ἀτυχῶς, ὑπεβοήθει εἰς τὸν σκοπόν των ἡ ἀστάθεια τῆς Ἑλληνικῆς πολιτικῆς. Ἐν τέλει μετὰ πολλὰς ἀμφιταλαντεύσεις καὶ 5ετεῖς συνεχεῖς καὶ ἀδιαλείπτους συνταρακτικὰς περιπετείας ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις, τῇ ὑποδείξει τῶν μεγάλων Δυνάμεων, ἀπεδέχθη τὴν ἐκχώρησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς Θεσσαλίας.

Ἡ ἀποδοχὴ τῶν ἐπιδικασθέντων ἐδαφῶν ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἀθηνῶν τὴν 26ην Μαρτίου τοῦ ἔτους 1881.

Ἡ ἀπόφασις τῆς ἐνσωματώσεως τῆς Θεσσαλίας μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα ἐλήφθη κατὰ τὴν πρεσβευτικὴν συνδιάσκεψιν ἐν Κων)πόλει, γενομένην τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1881 κατὰ πρότασιν τοῦ Βίσμαρκ.

Ἀξίζει ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν ἀπόσπασμα ἐκ τῆς μακρᾶς ἀγορεύσεως τοῦ ἐκ Μεσσήνης σώφρονος πολιτικοῦ, τότε πρωθυπουργοῦ Ἀλεξάνδρου Κουμουνδούρου, ὅστις κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ μονομαχίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἀποδοχῆς ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς εἰς τὸν Χαρίλαον Τρικούπην, καταδικάζοντα τὴν πολιτικήν του διὰ πυρίνων ἀντιπολιτευτικῶν λόγων:

«Ὑπεγράψαμεν, ἐτόνιζεν ὁ σώφρων πολιτικός, τὴν σύμβασιν καὶ ἤδη ἡ Θεσσαλία καὶ ἡ Ἤπειρος εἶναι Ἑλλάς. Τὴν ὑπεγράψαμεν, διότι ἐθεωρήσαμεν αὐτὴν ὑπηρετοῦσαν τὰ μεγάλα συμφέροντα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, σώζουσαν τὴν Θεσσαλίαν καὶ τὴν Ἄρταν καὶ ἱκανοποιοῦσαν τοὺς προαιωνίους πόθους ἡμῶν. Καὶ σεῖς οἱ θερμοὶ πατριῶται ὅσοι λυπεῖσθε, διότι δὲν ἐτύχετε τῆς εὐτυχοῦς περιστάσεως νὰ χύσετε τὸ αἷμα ὑμῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, σεῖς ἐψηφίσατε τὴν σύμβασιν... Τί θὰ ἐλέγαμεν, κύριοι, εἰς τοὺς Θεσσαλούς; Σᾶς δίδεται ἐλευθερία, ἀλλ' ἡμεῖς τὴν ἀρνούμεθα. Θέλομεν νὰ πολεμήσετε, θέλομεν τὴν πατρίδα σας νὰ μεταβάλωμεν εἰς στάχτην καὶ ἐρείπια. Θέλομεν ὄχι ὑμᾶς ἐλευθέρους, ἀλλὰ τὰ πτώματα ὑμῶν. Δὲν θέλομεν ἀναίμακτον τὴν ἐλευθερίαν, θέλομεν νὰ πενθηφορήσῃ ἡ Ἑλλάς. Καὶ ἐπειδὴ αἱ τύχαι τοῦ πολέμου ἀβέβαιοι, νὰ ἴδωμεν ἴσως τοὺς Τούρκους ἐν αὐτῇ... Τὸ κατ' ἐμὲ ἓν μόνον διαρκῶς ἐπιθυμῶ, πρὶν καταβῶ εἰς τὸν τάφον νὰ θέσω τὴν ὑπογραφήν μου καὶ εἰς ἄλλας ὁμοίας πράξεις».

Ὅσον πατριωτικὴ καὶ ἐὰν ἦτο ἡ ἐπιχειρηματολογία τοῦ μεγαλεπηβόλου καὶ ὀξυδερκοῦς πολιτικοῦ Χαριλάου Τρικούπη, μετὰ δυσκολίας θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηρίξῃ κανείς, ὅτι ὁ Ἀλ. Κουμουνδοῦρος ἐχειρίσθη κακῶς τὸ τότε ἀφορῶν εἰς τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας πολιτικὸν θέμα.

Κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τὸ διεθνὲς κλῖμα δὲν ἦτο καταφανῶς εὐνοϊκὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, τὰ Ἑλληνικὰ ζητήματα εἶχον περιέλθει εἰς δεινὴν θέσιν καὶ τοιαύτην κρισιμότητα, ὥστε ἐπεβάλλετο νηφαλία καὶ ψύχραιμος ἀντιμετώπισις αὐτῶν, τὸ δὲ Στέμμα καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Ἀλ. Κουμουνδούρου δὲν ἠδύναντο νὰ πράξουν ἄλλως, νὰ μὴ περιορισθοῦν δηλ. εἰς μόνην τὴν προσάρτησιν τῆς Θεσσαλίας, ἀλλὰ νὰ ἐπιζητήσουν τὴν ἀπελευθέρωσιν, ὡς ἔλεγον οἱ ἀντίπαλοί των, καὶ ἄλων Ἑλληνικῶν ἐδαφῶν διὰ τῆς ἀπειλῆς τοῦ πολέμου πρὸς «σωτηρίαν μείζονος κράτους καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ ἔθνους»... Διότι, ἐὰν εἶχον καὶ ἄλλας ἀξιώσεις καὶ δὲν ἠρκοῦντο, ὡς ὑπεστήριζεν ὁ Χρ. Τρικούπης, εἰς ὅ,τι ἀπεφάσισεν ἡ ἐν Κων)πόλει πρεσβευτικὴ συνδιάσκεψις κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1881, ἐκινδύνευον νὰ περιαγάγωσι τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν εἰς ἐναγώνιον ἀβεβαιότητα, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν πρὸ τοῦ σκληροῦ διλήμματος: «ἢ αὐτὰ ἢ τίποτε».

Αὐτὸ εἶναι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλίας ἐκ τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἐπανηγυρίσαμεν καὶ ἡ σκέψις μας ἀείποτε θὰ μεταφέρεται μὲ βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν καλλίστην ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰσφορὰν τῶν πατέρων μας, τῶν ὁποίων ἡ θυσία μᾶς ἐχάρισε τὴν καλλίκαρπον ἐλευθερίαν καὶ μᾶς ἔδωσε τὴν δυνατότητα κατὰ τὴν διαρρεύσασαν 80ετίαν νὰ ἀναπτύξωμεν τὴν δραστηριότητά μας καὶ νὰ διακριθῶμεν εἰς τὰς εὐγενεῖς ἐκδηλώσεις καὶ τὰς ὡραίας πραγματοποιήσεις τῆς ζωῆς, ὡς ἄξια, τιμημένα καὶ γνήσια τέκνα τῆς Θεσσαλικῆς γῆς.

Η ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΛΕΥΤΕΡΗ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΟΥΣΙΑ

Σ' ὅλο τὸν κόσμο ξαστεριὰ
Σ' ὅλο τὸν κόσμο ἥλιος,
Κ' ἡ Θεσσαλία βρίσκεται
Μὲς στὸν καπνὸ κι' ἀντάρα.

Μιὰ μπεϊοπούλα κάθεται
στὴ Λάρ'σα κλαίει καὶ σκούζει.
Μιὰ μπεϊοπούλα φώναξε
ἀπὸ τὸ παραθύρι.

Στρατέ μ' πᾶψε τὸν πόλεμο
πᾶψε καὶ τὸ ντουφέκι·
Οἱ Τοῦρκοι προσκυνήσανε
κὶ δόσανε τὸν τόπο.

Ὅλο τὸ βιό τους μάσανε
φεύγουν καὶ πᾶν στὴν Πόλι,
κ' οἱ Θεσσαλοὶ περήφανοι
Ὅλοι μαζὺ φωνάζουν.

Ν' ἡ Θεσσαλία λεύτερη
τὴ Μάννα της δοξάζει,
Ν' ἡ Θεσσαλία λεύτερη
τὴ Μάννα τ'ς ἀγκαλιάζει.

Κι' οἱ Θεσσαλοὶ περήφανοι
τὰ ὀγδόντα της γιορτάζουν,
Κι' οἱ Θεσσαλοὶ περήφανοι
Ὅλοι μαζὺ γιορτάζουν.

Institutional Repository - Library & Information Centre - University of Thessaly
08/05/2024 19:37:22 EEST - 3.141.100.120